

Oversigt over specialer i historie ved universiteterne afleveret i 1998

VED

ERIK JØRGENSEN

Københavns Universitet

- Søren Oest Wassberg, En historiografisk undersøgelse af Johannes Steenstrup. Med særlig vægt på retshistorie.
- Anne Katrine Gjerløff, Syn for sagn. Dansk arkæologis og histories udvikling i 1800-tallet.
- Kristian Jacobsen, Historieundervisning i gymnasieskolen. Historiebevsthed og legitim perifer deltagelse. Formidling af historie til gymnasieelever.
- Line Jakobsen & Michael Gyldendal Nielsen, »Hvor er vi henne i tid og sted?« Om TV's formidling af historie med udgangspunkt i Piet van Deurs' historiske tv-serie »Spillet om magten«.
- Marianne Leth Weile, Relationerne mellem Rhodos og Pergamon i hellenistisk tid.
- Charlotte Agerkvist Nielsen, Forholdet mellem by og land i det antikke Pompeji.
- Markus Hedemann, Vergils Bucolica og Georgica: En politisk analyse.
- Peter Ellegaard, M. Ulpius Traianus – Ideal og Krigerkejseren par excellence?
- Martin Bo Nørregård, Dateringen af de danske kirker – en metodisk og historiografisk undersøgelse af problemerne ved at datere de romanske kirker i Danmark, belyst ved en række eksempler.
- Torben Hansen, Almohadestatens sammenbrud på den iberiske halvø – Djihad og Reconquista – muslimernes nederlag i det 13. århundrede.
- Per Olaf Stralendorff Petersen, »At de over alt begærer at ville have herredømme og vælde«. Bondestand og øvrighed på Sjælland omkring 1500.
- Birgitte Slenes, Hovedstaden og provinskøbstæderne i Danmark. En analyse af den økonomiske og politiske udvikling 1625-1660.

- Sofie Lundqvist, Dannelsen af Skotland – et indblik i den skotske identitetsudvikling efter den britiske unionsdannelse i 1707 med henblik på en analyse af en oplyst og romantisk kulturel tilblivelse i det 18. og 19. århundrede i et skønlitterært forum.
- Suzanne Møldrup Pedersen, Voltaires syn på Louis XIV og hans regeringsperiode i det 17. århundrede. En analyse, diskussion og fortolkning af »siècle de Louis XIV«.
- Erik K. Borring, Livet ombord. Danske orlogstogter til Vestindien 1755-1807.
- Jette Drøger Hansen, Social mobilitet på Basnæs Gods o. 1764-1820.
- Jeppe Høj, F.C.H.Hohlenberg. Flådens Fabrikmester 1796-1803.
- Juliane Engelhardt, Statspatriotisme og national identitet i den dansk-tyske helstat 1814-1839.
- Jakob Eberhardt, »saa mange Vildfarelser og uretfærdige Domme«. En analyse af forfatningsproblematikken i 1840'erne og 1850'erne med vægt på Anders Sandøe Ørstedes rolle i stænderkomité-debatten og den oktrojerede forfatning af 26. juli 1854.
- Pernille Stenner, Frederik Dreier og hans samtid – belyst ved hans deltagelse i litterære polemikker og ved hans bestræbelser inden for tidens arbejderforeninger.
- Ulla Birk Tofte, Charles Ambts bidrag til dansk byplanlægning 1875-1902.
- Alfred Hansen, Københavnske skolebørns ferieophold på landet 1853-1961.
- Marianne Urth, Guerra o Trueque. Un Análisis del concepto de la frontera en la reciente historiografía chilena.
- John Druedal Skjolden, Den amerikanske intervention i Første Verdenskrig. En historiografisk analyse af centrale bidrag til historikerdebatten efter 1945 omkring den amerikanske intervention og neutrale udenrigspolitik under 1. verdenskrig.
- Mogens Bak-Hansen, To Folk. Ét land. En analyse af det polsk-jødiske forhold 1918-45 og en analyse af tendenser i historiografien fra 1945 til i dag.
- Martin Ellehøj, Diplomatiets i defensiven. Udenrigskommissionen 1919-1921 og reformerne af den danske udenrigstjeneste.
- Torben Nielsen, AOF og det socialdemokratiske dannelsesparadoks – et aspekt af den socialdemokratiske kulturkonception fra 1924 til 1933.
- Claus Enochsén, Forbrydelse eller dumhed. En undersøgelse af, hvorfor England og Sovjet ikke indgik en alliance mod Tyskland i 30'erne.
- Søren Helstrup, Truslen mod Danmarks sikkerhed 1938-1940 – En studie i regeringens og de ledende militærcheferes trusselsperceptioner på grundlag af en række sikkerhedspolitiske »cases«.

- Vibeke Anthersborg Poulsen, En Undersøgelse af Lodz Ghetto med særligt henblik på levevilkårene for den almindelige befolkning 1939-45.
- Niels-Henrik Nordlien, Træk af den tyske propaganda- og kulturpolitik i Danmark 1940-1943. En analyse af besættelsesmagtens forsøg på at fremme en tyskvenlig opinion i Darunark.
- Henry Andreasen, Kommunisme på græsrodsniveau og i hverdagen – et studie af det polske kommunistparti i by- og distriktsområdet Wlocawek under Højstalinismen 1949-53:
- Kasper Langberg, Danmark og den strategiske eksportkontrol overfor østblokken 1950-55.
- Lasse Sonne, Nordismens débâcle? Analyse af sammenbruddet i Norddekkforhandlingerne 1970 med særlig henblik på politiske og økonomiske interesser samt Finlands rolle.
- Astrid Fog, Et parti i omstilling. Formandsopgøret i Socialdemokratiet set som resultat af partiets forsøg på at orientere sig i en »ny verden«.
- René Elley Karpantschof, Nynazismen og dens modstandere. Kollektive aktioner og interaktioner i Danmark 1992-1997.
- René Ib Steffensen, Terrorisme og medier. Med særlig henblik på socialrevolutionær terrorisme og danske medier.

Aarhus Universitet

- Karin Conradsen, »The Survival of the Fittest«. Herbert Spencers ideologiske evolutionsteori.
- Hans Jørgen Hansen, Barbarus – etnocentri som motiv i den romerske krigsførelse 200-133 f.v.t.
- Hanne-Britt Pedersen, Den hellige Birgitta. En ordensstifters personlighed.
- Niels Peter B. Andersson, Søfarten på Isefjorden 1731-1798. En undersøgelse af sejladsen på Holbæk og områdets øvrige købstæder.
- Maibritt Bager, De danske saltvandsfiskerier i slutningen af 1700-tallet. Studier vedrørende udnyttelsen af de marine ressourcer særlig på baggrund af indberetningerne til finansråd V.C. Oeder.
- Hans Hedager Wagner, Den gode strid. Gamle og nye fællesskabsformer i forsamlingsbevægelsernes landbosamfund. Brud og kontinuitet i landbosamfundets sociale relationer i samspejlet med de religiøse vækkelses nye fællesskabsformer ca. 1820-40 med særligt henblik på Drigsted sogn ved Kerteminde.
- Tina Hansen, Mathilde Fibiger og hendes omskiftelige eftermæle.
- Inga Højland Ingebrigtsen, En tematisk biografi om Louise Rasmussen og Carl Berling – deres indbyrdes forhold og deres politiske indflydelse.

- Vibeke Descours Hansen, Pligt, ære – og længsel. En redegørelse for træk i udviklingen af Laura Kielers Forfatterskab 1849-1892 set i lyset af periodens sociale og kulturelle strømninger.
- Mette Schmidt Lund, Den engelske gentleman i Indien 1850-1900 – en sammenstilling mellem periodens gentleman-ideal og rollen som distriktsejersmand i Indien.
- Charlotte Beyer, Højskolen på fremmed grund. En analyse af den dansk-grundtvigske højskole i Amerika i perioden 1878-1918.
- Peter B. Niegel, Det imaginære vesten – en analyse af dens betydning for det amerikanske samfund.
- Bjarne Kjær Christensen, »Ædruelighedens præsteskab«. Afholdsbevægelsen i Nordslesvig fra 1883 til Genforeningen.
- Hanne Vibeke Legaard Kristensen, São Paulos elite 1889-1930. Forsøget på at selvstændiggøre Brasilien, økonomisk og kulturelt, under República Velha.
- Martin Skov Petersen, Rosa Luxemburg og det nationale spørgsmål. En analyse af udviklingen i Rosa Luxemburgs opfattelse af forholdet mellem nationalisme og socialisme ca. 1895-1919.
- Kirstin Møller Nielsen, Sundhedsvæsenet i Grønland. Udbygningen af sundhedssektoren i Vestgrønland 1900-1925.
- Niels Japsen, Ingrid Jespersen og hendes skole.
- Michael Øe, 1. Verdenskrig. Strategi eller tilfælde? En analyse af 1. verdenskrigs udbrud med særligt henblik på Tysklands rolle.
- Jens Højholt Riemenschneider, Fodboldspillet kommer til Århus – studier i fodboldspillet fremkomst, udbredelse og organisering i Århus og forstæderne med hovedvægten på tiden 1918-1940.
- Kristjan Sveinsson, Den islandske Grønlandssag. Kravet på Grønland i islandsk politik 1918-1960.
- Flemming Pedersen, Grønland mellem Danmark og Norge. Den dansk-norske konflikt om Grønland 1921-1933.
- Katrine Knudsen, Kulturnationalismens betydning for skabelsen af en nation – illustreret ved bestræbelserne på at skabe national identitet i den irske fristat, 1922-32.
- Lene Sørensen, »min hunger har intet at faa«. En analyse af stadierne i Gustaf Munch-Petersens livssyn i perioden 1929-1938 set i lyset af strømninger i samtidens åndelige og sociale liv.
- Jakob Hanghøj, Danskerne og antisemitismen. – danske reaktioner på antisemitisme og jødeforfølgelse i Tyskland 1930-35.
- Jan Ahtola Nielsen, Dansk Finlandspolitik oktober 1939 – marts 1940.
- Stefan Emkjær, Stikkerlikvideringerne i Danmark under Besættelsen.

- Birthe Marie Søe, Danske malkekøer 1962-1982. En redegørelse for kvægavlens og kvægfodringens betydning for produktivitet fremgangen.
- Ulla Kirkedal, »Et er et Søe-kort at forstaa; Et andet Skib at føre«. En analyse af intention og udformning i relation til bistandsloven af 1974 med særlig fokus på ikke-forsikrede arbejdsløse.
- Jørgen Hasseriis, Vesttyske film i 1970'erne – Wenders, Schlöndorff, Fassbinder. Tre tyske instruktørers refleksioner over tilstanden i Vesttyskland i 1970'erne, belyst gennem analyser af udvalgte film.

Ålborg Universitet

- Gert Gerges, Propaganda på film. En analyse af »Why we fight«-serien, med henblik på identificering af filmene i forhold til propaganda som historisk og teoretisk begreb.

Odense Universitet

- Mads Findal Andreasen, En kamp mod vindmøller? – om faghistoriens formidlingsproblem. Eksemplificeret ud fra Karl Larsens og Aage Trommers udgivelser i hhv. 1902 og 1971.
- Nicolai Dupont Heidemann, Historisk teorianalyse af begrebet nationalisme, specielt med henblik på A.D. Smiths hovedværker.
- Casper Rødkjær Nielsen, Brønde fulde af sand. Ændringer i garamanternes samfund og kultur ca. 50 f.Kr. – ca. 100 e.Kr.
- Birgitte E.M. Møller, Kirke og befolkning i middelalderen. Er der en sammenhæng mellem de middelalderlige og de senere udtryk for befolkningens størrelse i Sorø og Thisted amter.
- Jacob Pedersen, Item Fratibus Minoribus... Testamentariske donationer til de danske franciskanere, 1257-1537.
- Lone M.G. Hansen, Sven Sture, Sørøvere & Stormagter.
- Inger Jørgensen, En undersøgelse af Poul Helgesens syn på og forhold til Chr. II indtil flugten i 1523.
- Mette Kristine Kølln, »At danne den fremspirende Slægt«. En undersøgelse af Selskabet for Efterslægtens uddannelsesideal med henblik på en vurdering af selskabets og dets skoles rolle som bærer og formidler af politisk bevidsthed i perioden 1786-1849.
- Tine Froberg Mortensen, Hastrup Hovedgård 1800-1877. Udviklingen på en jysk hovedgård i det 19. århundrede, set i forhold til godssystemets generelle udvikling, med særlig henblik på Jylland.
- Birgit Elm, Telefonisternes kamp for bedre løn- og arbejdsvilkår i perioden ca. 1880-1930.
- Kia Lund, At ældes med værdighed – En undersøgelse af ældres sociale og økonomiske forhold i Odense 1891-1950.

- Søren Haugaard, H.P. Hanssen i den tyske rigsdag 1906-1913.
- Rasmus Erhardsen, Arvefjenden og Broderfolket. Traditionsdannelse i de danske fodboldlandskampe mod Sverige (1913-1992)
- Thomas Michael Lyhne, Skole-hjem samarbejde – forældremøder og skolenævn ved statens højere almenskoler 1918-44.
- Thomas Rovang Nielsen, Levevilkår blandt fattige i Odense fra 1920 til 1923.
- Øjvind Breum Danielsen, Tre danske venstreintellektuelles fascination af Sovjetunionen analyseret i et internationalt perspektiv.
- Kim Sannemand Larsen, Oprettelsen af den Dansk-Tyske Forening. En analyse af baggrunden for foreningens oprettelse med udgangspunkt i forhandlingspolitikken; samt en statistisk analyse af foreningens medlemmer.
- Thomas Kvist Nielsen, Politik og jagten på sandheden. En analyse af Kongreshøringen om Pearl Harbor i 1945-46, vidnesbyrd sammenholdt med konklusioner.
- Krister Hansen, Socialdemokratiet i Odense 1945-47.
- Jesper Kent Mortensen, USA, Polen og Den kolde Krig. En undersøgelse af, hvilken rolle Polen spillede i USAs krigs- og efterkrigs politik og dermed i oprindelsen til Den kolde Krig i Østeuropa.
- Annette Østergaard Larsen, Danske aviser og afkolonisering. Indonesien-krigen, Mau Mau-konflikten og Algier-krigen 1947-1963.
- Keld Vestergaard Christensen, Ideologernes fald i håndboldspillet. Fredericiansk klubhåndbold mellem sport og sponsorer.
- Jens Kirk Nielsen, Præsident Ronald Reagans Politik overfor Iran 1985-1988. Retorik eller Pragmatisme?
- Thomas Christensen, Når man har to standpunkter. Socialdemokratiets afvisning af Den europæiske Fællesakt i 1986.
- Anne Sørensen, 117 fortællinger om uddannelse.... – en undersøgelse af fri ungdomsuddannelsesplaner fra årene 1995 og 1996.

Roskilde Universitetscenter

- Hanne Lindbo, »Om beskrivelser« – en analyse af beskrivelser i fiktionssprosa og historieskrivning. Integreret med dansk.
- Anders Busk, Fortidens fiktion – forførende fortælling eller faglig fornyelse? Integreret med dansk.
- Tina Borgmann, Nationalsaga og historiebevidsthed – historieformidling i folkeskolen.
- Jacob Lundgaard, Begreberne historiebevidsthed og historisk bevidsthed i relation til dansk historieundervisning og historiedidaktik. Integreret med pædagogik.

- Mette Jensen og Anette Månsson, »Hvad er historieundervisning?« – Om folkeskolens historieundervisning fra 1814 til 1995. Integreret med henholdsvis pædagogik og kommunikation.
- Martin Håstrup, Intet nyt fra Østfronten? – Med baggrund i en case om Deutsch-russisches Museum Berlin-Karlsborst undersøges, hvordan Nazi-Tysklands krig mod Sovjetunionen 1941-45 mindes og formidles i det genforenede Tyskland. – Integreret med kommunikation.
- Anders Øgaard, »Frigørelsen fra 70'erne« – analyse af filmene »Fede tider« og »Det store flip« med særlig henblik på erindring og historiefremstilling.
- Sine Højholdt Hansen, Katharerne i Languedoc (1050-1250).
- Anders Eckmann, »In the beginning all the world was America« – om de engelske republikanske rødder til den Amerikanske Revolution.
- Peter Holmgaard, Udskiftning og Enevælde; Den tidlige udskiftningsbevægelse i Danmark 1760-1790. Integreret med geografi.
- Susanne Nielsen, Brumleby 1853 til 1876 – arbejderboliger i et adfærdsregulerende perspektiv. Integreret med geografi.
- Terkel Møhl, »Fremskridtets motorer« – Industri-Tidende og det tekniske publikum, 1860-95.
- Jens Søndergaard, Tydningen af det tyske samfund i perioden ca. 1870-1914.
- Morten Havn, »Julius Bomholt og kunsten« – en undersøgelse af Julius Bomholts kunstopfattelse, som den kom til udtryk i hans egen kunst og i hans syn på andres kunst.
- Naja Roos, Det er en mand godt, at han har Baaret Aag i sin Ungdom. Det kongelige Opfostringshus 1920-1940.
- Henrik Højlund Olsen, »De stjal vor ære og retten til kamp ....« De danske finlandsfrivillige fra vinterkrigen under besættelsen. – En redegørelse for motivation, indsats og senere aktivisme på andre fronter.
- Kit Jørgensen, En videnskabsmand i modvind. – Integreret med geografi. Handler om geografen Gudmund Hatt.
- Stefan Kjersgård og Jesper Nielsen, »Da tegnefilmene skød med skarpt.« Amerikanske tegnefilm under 2. verdenskrig samt myter om fjenden. – Integreret med engelsk.
- Jacob Fræmohs, Gush Emunim (de troendes blok), en religiøs, zionistisk bevægelses succes.
- Colin Cessford, »Dialects at the Beeb.« A study of the changing attitude towards dialect at the BBC, seen in a historical perspective. – Integreret med engelsk.
- Gritt Bykilde, »Tværs – at programsætte ungdommen. Om forældrebøl og ensomhed«. – Handler om forandringen i ungdommens sociale situation gennem de seneste 25 år.

- Kim Cort, Civil ulydighed – Kritisk begrebsafklaring og case-studie vedrørende »Byggeren« på Nørrebro i 1980. Integreret med kommunikation.
- Morten Wituslavsky, Det danske pensionssystem – i fortiden, nutiden & fremtiden.
- Mikkel Risbjerg Nielsen og Flemming Peter Schultz, Fra Konsensus til Kritik – en undersøgelse af fire indsamlinger til fordel for det internationale flygtningearbejde.
- Jacob Pedersen og Esben Rasmussen, Per Stig Møller og konservatismen. Integreret med filosofi.
- Malene S. Mikkelsen, »Det Palæstinensiske Hus – perspektiver for dansen af en palæstinensisk stat.« Integreret med geografi.
- Jens Dyring Christensen, Governing Indigenous Peoples. Et studie i B'laan og Tagakaolofolkernes samfund på Filippinerne. Integreret med Internationale udviklingsstudier.

Oversigten skulle være fuldstændig, da den hænger sammen med tildeelingen af censorer til de enkelte specialer. I alt er der afleveret 118 specialer i historie på de danske universiteter i 1998, idet der i fire tilfælde er tale om, at specialerne har to forfattere, så det samlede antal specialer studerende er således 122.

Universiteterne imellem fordeler de sig således: København 37, Aarhus 29, Odense 24, Roskilde 27 og Aalborg 1.

Med en vis overlapning er de fordelt på emneområder/perioder:

Historiografi og historieteori	5
Historiefremstilling, bl.a.undervisning, film og TV	12
Oldtid	6
Middelalder	6
Ca. 1500 – 1789	11
Ca. 1789 – 1945	52
1945 –	26

For mig har det fx. været overraskende, at den ældre historie talmæssigt er så tyndt repræsenteret, som tilfældet er, ligesom det vel især siger noget om vor særlige sproglige orientering, at kun et eneste speciale beskæftiger sig med fransk historie. Om 1998 i disse og andre henseender er typisk, ved jeg ikke.